

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

M O U S A

=====

Symbolisch sprookjespel

---

van

ROGER DEFORCE

Toneelfonds J. JANSSENS - 2018 Antwerpen.
(Nr. 1295)

ROLVERDELING

AHMED ALI, de goede rechter

FATMA, zijn jonge bruid

MOUSA, zoon van Achmed uit eerste huwelijk

ZAID, een ietwat norske, oude man

LUALOU, een vriendelijke, maar geheimzinnige oude vrouw

SIDI, jong dienstmeisje

ZARA, kokkin

KULI, een klein aapje dat Fatma nooit verlaat

LIJFWACHT VAN FATMA

GEZELSDAME VAN FATMA

4 DAMES - 4 HEREN - FIGURATIE

Het OPVOERINGSRECHT wordt verkregen na aankoop
van minstens ACHT brochures bij de uitgever én
betaling van de verschuldigde auteursrechten

aan S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 BRUSSEL.

SCENE 1 :

(Sidi-Zaid - Lualou)

(We bevinden ons in het paleis van Ahmed, de wijze rechter. Achteraan en links is een zullengalerij uitgebeeld. Rechts een zitbank met kussens. In de linkerhoek bevindt zich een kleine, elektrisch aangedreven, schaalfontein. Het personeel is druk in de weer. Zaid, werkman, bezig met de fontein te poetsen; Sidi, werkmeisje, poets de tegels; Lualou, oudere vrouw, schikt de kussens recht en geeft aanwijzingen).

- Sidi: (richt zich moeizaam op, betast haar pijnlijke rug; slaakt een zucht).
Lualou: Wat is er, Sidi? Heb je pijn in je rug?
- Sidi : Ja, Lualou. ..Maar erg is het niet. (begint opnieuw te boenen)
- Zaid : (knorrige, oude man)
Als je zoveel jaren van 's ochtende tot 's avonds zal geboend hebben dan voel je zoiets niet meer.
- Sidi : Dat zou me niet verwonderen. JIJ hebt nooit gevoelens gehad ?
- Lualou: (dreigend)
Sidi! Niet brutaal worden, meisje.
(mijmerend); Gevoelens zijn niet te meten naar de luidruchtigheid van je woorden en de felheid van je gebaren.
Gevoelens c schuilen in je hart.
- Sidi : Moet hij daarom altijd nors lopen?
Wat heb je aan gevoelens die zich in het hart opsluiten als ..in een steen?
Kan je je dorst lessen aan een droge bron ?
- Lualou : Luister, Sidi. Een mens spreekt vaak meer dan de som van zijn woorden laat doorschemeren.
- Sidi : Maar je kan moeilijk je dorst lessen aan het sap van een steen!
- Zaid : Misschien niet .Maar een overrijpe dppel rot na korte tijd!
- Lualou: Nu is 't genoeg! Gedaan met bekvechten!
Uitgerokend op de dag waarop onze eerbiedwaardige meester Ahmed met zijn nieuwe bruid thuiskomt! Schamen jullie je niet ?
Dit moet een dag van vreugde zijn. En ik wil niet dat een van jullie vandaag een schaduw op dit huis laat vallen.
(tot zichzelf): Wie weet welke donkere tijden ons te wachten staan!
- Sidi: : Wat bedoel je, Lualou?
Is de komst van de nieuwe bruid niet het begin van gelukkige dagen voor onze meester en Mousa, zijn zoon?
- Lualou: (schudt geheimzinnig hoofd)
Moge de almachtige je wens in vervulling doen gaan, Sidi.
- Sidi : (geïnteresseerd; laat werk in de steek)
Toe nou, Lualou. vertel op! Wat weet je over onze toekomstige meesteres?
- Lualou: (iets langs de kwestie heen pratend)
Haar naam is Fatma Bent Nor , Fatma dochter van Nor.
- Sidi : Nor? De grote, geheimzinnige sultan waar iedereen slechts fluisterend over spreekt?
Is zij echt de dochter van Nor?
- Lualou: Men zegt het .
- Sidi : Wat bedoel je daarmee? Weet jij iets meer ?
- Zaid : (staat recht; op plechtige toon)
Lualou weet meer dan wij allemaal samen. Lualou ziet wat wij niet zien en weet wat wij niet weten .

Sidi : Onze meester is nog jong en krachtig, en geliefd. Als rechter is hij befaamd tot ver over onze landsgrenzen. Kan het dan niet zijn dat zijn goedheid doorgedrongen is tot het verre paleis van Sultan Nor en daar het hart van zijn dochter Fatma heeft veroverd?
 (slaakt een blijde zucht, draait gelukkig rond met beide armen breed uit)
 Ah, de blijde dagen kpmen terug! Zr zullen opnieuw gasten komen, en muziek. Muziek zal opnieuw klinken in de tuinen van Ahmed Ali, onze goede meester.
 (draait rond en valt dronken op de kussens die Lualou aan het schikken wa

Lualou: Sidi! Beheers je toch!
 Het past niet dat een dienstmeisje haar gevoelens zo étaleert!
 En kijk hier!
 (ze neemt een mooi geborduurd kussen, dat door Sidi wat verformfaaid werd)
 Dit is een van de waardevolste schatten van dit paleis.
 (zij streelt het kussen)
 Mousa's moeder heeft het nog geborduurd en de meester bewaarde het in zijn privé-kamers als een kostbaar kleinood.

Zaid : (belangstellend)
 En.. heb jij het hier gelegd?

Lualou: Hemeltje lief, nee! Hoe zou ik het wagen?
 Ahmed Ali zelf, onze meester, heeft het kussen hier klaargelegd als symbolische welkomstgroet voor zijn nieuwe bruid!

Sidi : Hoe edel! Een mooier gebaar zou ik me niet kunnen indenken.
 (tot Lualou)
 Is dit geen bewijs van zijn grote liefde voor zijn nieuwe bruid?

Lualou: Of van zijn verblindheid.

Sidi : Maar dit is slechts een banaal kussen!
 Daarmee maakt hij de herinnering aan zijn eerste geliefde vrouw wat toch niet kapot?

Lualou: Geen enkele herinnering aan een geliefde is banaal, Sidi.
 Van een mooie foto knip je geen stuk af om dit aan een wildvreemde te geven.
 (haalt verfrommeld perkament uit haar boezeroen en staart er peinzend naar)
 (Sidi komt nieuwsgierig naderbij, en kijkt over L's schouder)

Sidi : Een brief?
 (Lualou knikt) (Sidi leest vluchtig)
 Liefste moeder ...
 (kijkt verwonderd en herhaalt verbaasd)
 Liefste moeder? ...
 Lualou, heb jij een dochter? Vertel me! Waarom heb je dit nooit verteld?
 (Lualou antwoordt niet, maar staat peinzend naar de brief)
 Wat is er met haar gebeurd?
 (Sidi ziet dat haar vragen bij Lualou oude wonden openrijten. Ze wordt stil en kijkt vol medelijden Lualou aan. Ze grijpt haar handen en kust ze)
 O, Lualou! Vergeef me. Hoe dom van me.
 Lualou, je weet dat ik van je hou als van een eigen moeder, die ik nooit gekend heb.

Lualou: Ik weet het, Sidi.
 En ik beschouw je een beetje als een eigen dochter.
 (ze wordt plots opnieuw krachtiger in houding en taal)
 Kijk, Sidi. (ze toont de brief) en neemt een schaar)
 Als bewijs dat ik je bijna als een eigen dochter beschouw, krijg je een stuk van deze brief, het laatste aandenken van mijn dochter.
 (ze staat op het punt een stuk van de brief te knippen. Sidi verhindert het)

Sidi : Nee, niet doen, Lualou. Je mag het mooie aandenken aan je dochter niet kapotmaken.
 (stil, en ontroerd)
 Daar heb ik geen recht op.
 (geeft brief aan Lualou terug)

Hier, noem die brief terug. Ook zonder dit stukje brief weet ik wat u
voor mij voelt . 3

Lualou: (omhelst Sidi; stil)

Je hebt gelijk, meisje.

Er zijn vele stukken nodig om de puzzel van onze herinnering tot een
eenheid te vormen....

(kijkt naar de stapel kussens)... En wie zich onrechtmatig een stuk van
die puzzel toeigent, maakt twee ongelukkigen.

Diegene van wie hij de herinnering gestolen heeft en hijzelf, want hij
weet dat hij nooit alle herinneringen uit het hart van de ander zal
kunnen stelen...

(schudt het hoofd, en duwt dan Sidi langzaam van zich af ; gemaakt norser)
Vooruit, Sidi. Laten we opschieten. Het huis moet glimmen voor de nieuwe
meesteres. Laten we de dochter van sultan Nor, of wie dan ook, een
waardige ontvangst bereiden ...

(Sidiid gaat opnieuw boenen. Lualou gaat tot het kussen, neemt het gebor-
duurde kussen in de hand; kijkt er naar, zucht, en verlaat hoofdschud-
dend de scène) .

SCENE 2 : (Sidi- Zaid - Lualou - Mousa)

(Mousa komt op. Kijkt wat kritisch rond. Bij zijn binnentreden gaat Sidi buigend achteruit. Ook Zaid wacht eerbiedig op bevelen. Ondertussen is Mousa bij de stapel kussens gekomen. Hij bemerkt plots het kussen van zijn moeder .)

Mousa: Zaid !

Zaid : Ja, meester !

Mousa: Zaid! Wie heeft dit kussen hier neergelegd? Weet men dan niet dat mijn moeder (kijkt weemoedig naar schilderij van mooie, Arabische prinses dat naast het kussendivan aan de muur hangt), dit met eigen handen heeft gemaakt.
(tot Sidi) : Sidi ?

(Sidi keert zich geschrokken tot Mousa)

Sidi! ? Weet jij hier iets van af ?

Sidi : Neen, edele Mousa ! Alleen dat Lualou dit kussen hier heeft gebracht op uitdrukkelijk bevel van uw vader, de edele Ahmed Ali .

Mousa : Mijn vader heeft ...? (trekt ongelovig de wenkbrouwen op)

(hij legt het kussen neer en laat zijn hand liefkozend erover glijden; gaat op het ander kussen zitten)

Zaid! Mag ik je wat vragen? En eerlijk antwoorden ! Vergeet niet dat ik de zoon van je meester ben .

(wat geheimzinnig) Vind je het erg onmenselijk van me dat ik blij ben nu mijn vader een nieuwe bruid in huis brengt ?

Zaid : Onmenselijk? Ik begrijp je niet . Onmenselijk, zegt u ?

Mousa : Ja! Je weet wat ik bedoel.

Het is zo lang geleden dat mijn moeder gestorven is dat ik mij haar stem niet meer herinner.

(keert zich tot het portret)

Was ze werkelijk zo mooi als haar portret laat zien ?

Zaid : Oh veel mooier dan dat !

(heeft ondertussen een olielamp genomen om die te poetsen)

Kan het licht van een olielamp het halen bij het stralende licht van de zon

Mousa : Zó mooi ?

Zaid : Maar mooier nog was de adel van haar hart.

Nooit klopte een arme tevergeefs aan de deur en wie droevig was vond opbeuring aan haar medelijdend hart.

(zucht) Het wás een heerlijke tijd !

(Ondertussen is Lualou terug op scène gekomen en heeft de laatste zinnen van Zaid aanhoord. Mousa heeft naar nog niet gezien)

Mousa : (mijne rend)

Het moet inderdaad fantastisch zijn zo'n moeder te hebben.

(plots, na korte pauze)

Hoe is ze eigenlijk gestorven?

(Niemand geeft antwoord. Zaid begint heftig te poetsen en blikte nu en dan ten hemel, alsof hij een gebed prevelt. Mousa dringt aan :

Zaid ? (geen antwoord)

Sidi ? (het meisje haalt de schouders op; dan bemerkt Mousa Lualou)

Hoe komt het toch dat iedereen mijn vragen zo angstig ontwijkt?

Wat is er met mijn moeder gebeurd?

Ook vader heeft mij nooit de echte oorzaak van haar dood kunnen verklaren. Zeg mij, Lualou. (wanhopig) Mijn vader heeft toch geen schuld aan mijn moeders dood, nietwaar?

Dat kan toch niet! Hij is mijn vriend. Ik hou van hem ... en hij houdt van mij... en hij hield van mijn moeder. Dat hoor ik aan zijn stem als hij erover spreekt en ...

(Lualou probeert de zich opwindende Mousa te sussen. Met een moederlijk gebaar, doch krachtadig, duwt zij Mousa in de fauteuil. Mousa grijpt zijn moeders kussen en klemt het stovig in zijn armen)

Lualou: Luister, Mousa. Uw vader is een **GOED MENS**. Zijn rechtschapenheid en eerlijkheid in zijn rechtspraak was en is geroemd. Nooit heeft de misdaad de kans gehad te groeien in het rechtsgebied van Ahmed Ali. En groot was de vreugde van de bevolking toen de goede rechter de mooie en geliefde Inez tot bruid koos. Helaas, lang mocht het geluk niet duren...

Mousa: Wat is er gebeurd, Lualou. Spreek op!

Lualou: (hoofdschuddend)

Niemand weet precies wat er gebeurd is, ~~kwijk~~ Mousa.

(plots, weigerachtig)

En daarbij, het is niet goed het verleden opnieuw tot leven te roepen. Dit brengt slechts narigheid mee.

~~kwijk~~ Mousa: (vragend)

Dus... toch mijn vader?

Lualou: (kwaad)

Hoe durf je, Mousa, een **RECHTVAARDIG** man als je vader zo beledigen?

Mousa: Maar, vertel mij dan wat er gebeurde!

Lualou: (mijmerend) Wat er precies gebeurde?

Niemand weet wat er precies gebeurde... Kort na de huwelijksplechtigheid begonnen allerlei vreemde verschijnselen het huis te treffen.

(Zaid maakt een gebedsbeweging.

(Mousa gaat nieuwgierig vooraan op sofa zitten).

De bronnen droogde op zonder schijnbare reden. Op een morgen lagen alle kamers en gangen vol klevend roet. De vogels zongen niet meer in de tuin en alle huisdieren stierven ~~af~~ na ~~af~~ andere.

Mousa: Maar... mijn moeder?

Lualou: (zucht) Enkele maanden na uw geboorte werd ze plots ziek.

De geleerdste dokters kwamen op bezoek. Niemand vond iets, abnormaals en toch kwijnde ze langzaam weg...

(het blijft enige ogenblikken stil)

Mousa: En... vader?

Lualou: Het duurde jaren vooraleer Ahmed Ali opnieuw de kracht vond om te glimlachen. Maar steeds bleef hij eerlijk en gewetensvol zijn werk doen, zelfs na de dood van zijn vrouw...

Mousa: (verrast) ..waarom "zelfs na de dood van moeder"?

Ik... ik begrijp niet.

Lualou: (geheimzinnig)

De rampen die het huis van uw vader troffen zijn niet toevallig gekomen.

(stil; bijna fluisterend)

Volgens mij hebben de boze geesten uw vader nooit kunnen vergeven dat het kwaad in zijn rechtsgebied nooit wortel kon schieten.

Mousa: (ontsteld) Je bedoelt... het boze oog?

Lualou: (knikt; dan gedicteerd). Maar nu is het genoeg.

Vandaag moet het een feestdag worden!

(ze knijpt Mousa in zijn wangen) Vooruit Mousa! Begroet je vader met een blij hart.

(in de verte is tromgeroffel hoorbaar)

Zaid: Hoor je dat? Tromgeroffel... Ze zijn in aantocht!

(begint zenuwachtig de laatste poetsbeurt hier en daar.

Allen staan nieuwgierig te wachten. Tromgeroffel luider. Sidi verlaat de scène om te gaan zien. Op snéne komen enkele bedienden van bruid, met koffie die ze naast sofa plaatsen.

Zaid, Lualou kijken gointeresseerd toe (...).

SCENE 3 : (vorigen + Fatma en Kuli + Ahmed + dienaar en dienaressen van Fatma)

Dienaar 1: (tamelijk hooghartig) Waar moet dit ?

Zaid : (verbaasd) Hé? Ha, ja! Hier bij de sofa .
(bedienden doen het en gaan stijf, met gekruiste armen naast sofa staan;
Zaid trekt een verbouwereerd gezicht naar Lualou).

Mousa : (tot dienaars van bruid) Waar zijn ze ?

Dienaar 1: Ze volgen (kort)

Mousa : BEN JE DE DIENAAR van mijn vaders bruid ? (knikken hooghartig)
Hoe ziet ze eruit ? Toe, zeg me . Is ze werkelijk zo mooi als men beweert ?

Dienaar 2: Mooi ? Haar schoonheid is een legende geworden.
(kijkt misprijzend rond)

Het is een misdaad dat ze zich in zo'n vettige koopmansstad komt begraven

Zaid : Wat zeg je ?

(dreigend) Je bent hier pas in huis en je begint ons reeds te beledigen !
Wie denk je dat je bent? De sultan zelf ?
(komt dreigend naar de dienaar)
(Op dit ogenblik komt Sidi de scène opgerend)

Sidi : Ze zijn er !

De meester en zijn nieuwe bruid !

(Zaid en Lualou kijken nieuwgierig naar de plaats waar de groep binnenkomt)

(Ahmed Ali komt binnen gevolgd door zijn bruid en een dienaar:
{ die een schotel fruit op hoofd draagt. De bruid heeft een klein aapje
{ -rol kan gespeeld worden door kleine leerlinge) - aan ketting in de hand)

Mousa : Vader ! (hij kust de hand van zijn vader .Deze trekt Mousa tegen zijn borst)

Ahmed : Mousa, mijn zoon !
(draait hoofd naar bruid, zegt trots)
Hier is mijn zoon, Mousa !

(de bruid schenkt geen aandacht aan zijn woorden. zij is bezig het 'aapje'
{ in lieve woorden toe te spreken)

Fatma : Mijn lieve, kleine Kuli. Ben je moe? (streelt het)
Ah, het is voorbij, lieverdje. Het is eindelijk voorbij .

(Mousa is tot bij Fatma gekomen .Hij gaat op hurken zitten voor Kuli en wil
{ het strelen. Fatma verbiedt het)

Niet doen ! (scherpe toon)

Mousa : Ik wil het alleen even strelen!

Ahmed : (tot Fatma) Dit is Mousa, mijn zoon, waarover ik u vertelde.
(beetje trots). Alle dieren houden van Mousa .

Fatma : (uit hoogte)

Misschien wel. Maar vandaag is Kuli moe. Het was een lange reis!

(Mousa wil toch het aapje strelen, terwijl Fatma laatste woorden tot Ahmed
{ richt. Het aapje bijt hem echter in de hand)

Heb ik je niet gezegd Kuli gerust te laten ? Ik verbied je in de toekomst
{ hem nog aan te raken .

(tot Kuli): Nietwaar, mijn lieve Kuli... Ben je geschrokken ? Kom; mammi
{ zal je beschermen . (ze streelt het aapje)

(tot dienaar): Hier, zorg voor Kuli. En laat niemand hem benaderen !

{ De houding van Fatma heeft bij Ahmeds personeel een gefluister doen ont-
{ staan. Men ziet dat ze de houding van Fatma afkeuren.

{ Ondertussen is Sidi, iets schuchter, tot bij Ahmed gekomen. Zij heeft een
{ platte schotel in de hand waarin zout ligt. Ze heft de schotel op naar
{ Ahmed.

- Ahmed : (tot Fatma die haar bediende met hetbaapje wil volgen)
Wacht, mijn geliefde.
- { Fatma, onwillig, stopt. Ahmed neemt een handvol zout en strooit dit in een dunne streep van ongeveer een meter lang en centimeter breed voor zijn voeten. Hij prevecht er enkele nauwelijks hoorbare gebeden bij ..
- Fatma : (wijkt verschrikt achteruit) Wat doet u, Ahmed ?
- Ahmed : (Ik maak een drempel van zout .
Het is een aloud gebruik dat nieuwe huisbewoners over een drempel van zout stappen om zo het kwaad on de boze geesten niet mee binnen te laten.
(korte pauze: Ahmed staart peinzend in verte en mompelt stiller)
Eens heb ik, in mijn jeugdige overmoed, de kracht van het zuiverend zout ontkend en mijn jonge bruid zo maar hethuis binnengebracht.
(zucht diep, en kijkt melancholisch naar het portret van zijn vrouw.) Dan, (tot Fatma, luider en meer gedeclard)
Maar, Fatma, ook in uw stad wordt dit achtbaar gebruik in ere gehouden ?
- Fatma : (gooit hautain het hoofd achterover en lacht)
Haha, mijn geboorteland is geen land van ouderwetse superstities! Daar hebben wij al lang mee afgerekend.
(vooraleer Ahmed iets kan doen, maakt Fatma een stap zijwaarts, vermijdt de witte zoutlijn en gaat tot bij de sofa.
{ Er ontstaat een afkeurend gemompel bij personeel .
(Ahmed stapt over de witte lijn. Lualou verwelkomt hem en kust zijn hand)
- Lualou : Welkom, edele meester. Een huis zonder meester is als een schelp zonder slak. Leeg en nutteloos .
- Ahmed : Dank je, Lualou. Het mooiste van een lange reis is de zekerheid bij je thuiskomst de oude, vertrouwde omgeving en je vrienden terug te vinden.
(ook Zaid en Sidi komen en kussen zijn hand).
- Zaid : Vrede zij met u, o meester .
- Ahmed : Dank je, Zaid. (tot Sidi; die ook hand kust). En jou ook, Sidi .
(tot allemaal). Kom jullie nieuwe meesterses groeten.
{ hij gaat naar sofa waar Fatma reeds zit en geeuwt. Ze verveelt zich schijnbaar. Lualou, Zaid en Sidi gaat tot bij Fatma, knielen onderdanig en kussen de lusteloos uitgestrekte hand. Fatma heeft meer aandacht voor het aapje dat naast haar op de grond zit . Dan komt ook Mousa .
- Fatma : : (bekijkt hem doordringend) Zo... Jij bent dus Mousa ? .. Hmm..
- Mousa : : (kust haar hand)
Welkom in dit huis... (aarzelend) ... Fatma ?
- { Fatma bekijkt Mousa lang en glimlachend. Ze trekt haar hand terug en streelt het hoofd van het aapje naast haar . Mousa gaat wat dichterbij het aapje en kijkt glimlachend toe. Aangemoedigd door glimlach van Fatma steekt hij de hand uit naar het diertje .
- Fatma : (scherper van toon opnieuw)
Nee, Raak hem niet aan. Nooit ! Hij houdt er niet van door vreemden aangeraakt te worden. Hij is zo vreesachtig van natuur.
{ Mousa schrikt terug en kijkt niet begrijpend naar zijn vader. Die staat er wat hulpeloos bij en schudt zacht het hoofd .
{ Fatma heeft een teken aan het meisje met de schaal vruchten. Ze neemt er een dadel uit en geeft het aan het aapje.

Mousa : Kan ik hem wat geven, ?

Fatma : Hij wil slechts voedsel van mij .

(tot Mousa en Ahmed; op bevelende toon): Laten we elkaar goed verstaan. Niemand mag aan Kuli raken of voedsel geven behalve ik ! Is dit duidelijk!

Ahmed : Het zal gebeuren zoals u wenst .

(klapt in handen om aandacht; tot personeel)

Luister allemaal...de wensen van mijn bruid zijn mijn bevelen. Vergeet niet dat zij uw nieuwe meesteres is. Dien haar zoals u mij altijd gediend hebt.

(de bedienden knikken onderdanig, maar iets nukkig.
{ Fatma glimlacht triomferend bij de woorden van Ahmed. Het aapje komt (haar aandacht trekken. Zij leunt vriendelijk er naar toe)

Wat is er, Kuli ? (

Oh, ik zie het al ! (medelijddend en zoeterig) Je hebt het koud op de grond, nietwaar ? Wacht, mammie zal daar wat aan doen .

{ ze neemt van uit de sofa, van achter haar rug, het mooie, geborduurd kussen van Mousa's moeder en gooit het op de grond. Het aapje gaat er onmiddellijk op zitten.

(Mousa kijkt vertwijfeld naar het kussen en wijst ernaar)

(Mousa : (protesterend) Maar... dat kussen ... moeder !

(hij kan zijn zin niet afmaken, want op dit ogenblik valt de foto van zijn moeder kletterend op de grond - techniek: de nagel, waaraan foto hangt zit door de wand en wordt op dit ogenblik door iemand van achter scene uitgetrokken) .

(Lichten langzaam uit als overgang naar volgende scène)

(tijdens duisternis wordt fontein stelgelegd).